

man har Guldmøntfod, da med Guld. Seddelen i sig selv er jo intet værd, dens Betydning beror paa, at man til enhver Tid kan faa Metal for den. Kan man ikke det, er Seddelen noget andet og noget mindre værdifuld, end den skulde være. Det er derfor altid et ekstraordinært og betænkeligt Skridt at suspendere Seddelens Indløselighed med Metal. Da Verdenskrigen udbrød i 1914, var jo imidlertid Situationen i højeste Grad ekstraordinær, og Statsmagten bøjede sig for de ekstraordinære Forhold, idet man ved Loven af 2. August 1914 efter Nationalbankens Begæring midlertidig suspendede Sedlernes Indløselighed med Metal. Man vilde ikke udsætte sig for, at der kunde komme et Run paa Nationalbanken, hvorved Landets Guldbeholdning kunde blive udtømt eller i hvert Fald væsentlig angrebet, men det laa ganske udenfor Forudsætningen, at Nationalbankens Sedler skulde være eller blive mindre værd end deres paalydende Beløb i Guld. Efter at Loven af 2. August 1914 nu gentagne Gange har været forlænget, er Forholdet imidlertid blevet det, at Nationalbankens Sedler i Værdi ligger ganske betydeligt under Guldpariteten, og dette er i sig selv meget beklageligt. Man kan rejse det Spørgsmaal, om Nationalbankens Ledelse har Ansvaret for den saaledes indtraaede Situation, og jeg for mit personlige Vedkommende vil ikke lægge Skjul paa, at jeg mener, at Nationalbankens Ledelse i større Grad, end det synes at være sket, burde have stillet sig paa det Standpunkt, at Suspenderingen i 1914 af Nationalbankens Sedlers Indløsning med Metal ogsaa fra Bankens Synspunkt set var noget ekstraordinært og betænkeligt, og at man derfor kraftigt burde arbejde hen til atter at komme bort fra denne Foranstaltning, saaledes at man kunde genoptage Sedlernes Indløsning med Metal. Nationalbanken vilde ganske vist derved ikke have været i Stand til at udstede nye Sedler i det overordentlig store Omfang, hvori det faktisk er sket, men deri vilde jeg ikke have set nogen Ulykke, tværtimod. Imidlertid kan der være og er forskellige Meninger om det Spørgsmaal, jeg nys har berørt, og Udvalget som saadant har ikke villet tage Stilling dertil, og man anser det heller ikke for nødvendigt, thi Udvalget er enigt om, at saaledes som Forholdene nu en Gang har udviklet sig, vil man ikke kunne opheve Loven af 2. August 1914, altsaa genindføre Indløseligheden af Nationalbankens Sedler med Guld, i dette Øjeblik uden at udsætte vort Samfund for økonomiske Rystelser af

et Omfang, som slet ikke kan overskues. Vi mener derfor, at praktisk set staar man overfor den Nødvendighed at forlænge Gyldigheden af Loven af 2. August 1914 saaledes som foreslaet, uanset hvorledes man ser paa den Udvikling, som har fundet Sted i de forløbne Aar.

Men naar Staten altsaa gør dette Skridt, naar Staten nu gaar med til yderligere at forlænge Gyldigheden af Loven af 2. August 1914, mener Udvalget, at dette Skridt bør mødes med en kraftig Bestræbelse fra Nationalbankens Side for at forbedre Stillingen, saaledes at Sedlernes Indløsning med Guld snarest kan genoptages. Særlig forudsætter Udvalget, at der fra Nationalbankens Side føres en forsigtig Dividendepolitik, saaledes at Overskuddet i saa stort Omfang som muligt kan henlægges til Styrkelse af Sedlernes Kredit. Men i anden Række vil Udvalget gerne gøre opmærksom paa, at Loven af 2. August 1914 med de senere Forlængelser af den indeholder et meget væsentligt Indgreb i Nationalbankens Oktroj til Gunst for Banken. Der er ingen Tvivl om, at den Omstændighed, at Sedlernes Indløselighed har været suspenderet i en Aarrække, har været til Bankens Fordel og sat Banken i Stand til at tjene betydelig flere Penge, end den ellers kunde have gjort. I Ly af Loven af 2. August 1914 har Banken kunnet udstede meget store Mængder af Sedler, og dette at udstede Sedler er i sig selv en Forretning, som er forbundet med betydelige Indtægter. Men dernæst tør det vel antages, at naar Banken nu i nogle Aar har været fritaget for at skulle indløse sine Sedler med Guld, har dette medført, at det ikke har været saa nødvendigt for Nationalbanken at have sine Midler likvide, som det ellers vilde have været, og dette vil atter have ført til, at Nationalbanken har kunnet lægge sin Formue mere fast, end den ellers kunde have gjort, hvilket naturligvis atter har skabt Muligheden for at faa et større Udbytte af Pengene. Det, jeg her har sagt, illustreres ogsaa ved den Kendsgerning, at Nationalbankens Udbytteudligningsfond under Krigen er vokset fra godt 1 Mill. Kr. til 18 Mill. Kr. En saadan overordentlig Tilvækst hænger selvfølgelig sammen med de Forhold, der har foreligget under Krigen. Under Hensyn til den saaledes foreliggende Situation mener Udvalget, at man ved første Lejlighed maa komme ind paa en Overvejelse af, om Fordelingen af Nationalbankens Udbytte ikke burde ændres noget, saaledes